

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, lemeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 10—
Fél évre 5—
Negyed évre 2-50
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számoltatnak.

NYILTÉR PETITÓRA 50 MÁR.

Feloldó szerkesztő:

ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapkiadó:

STRAUSZ SÁNDOR.

Kárpáti nap.

Késő nemzedékek előtt is emlékeztet lesz a világháború, melynek során az ellenség tömérdek hada Hazánk vérrel szerzett szent földjére is benyomult, mérhetetlen pusztulást és szenvedést okozva, ameddig eljutott.

Vitéz seregeink s a Kárpátok bérci tartották vissza az ellenséget abban, hogy édes hazánkon keresztül gázoljon és szolgaságba hajtva, nyomorba taszítsa országunkat.

Végtelen hálával tartozunk ezért seregeinknek; de mérhetetlen a hálánk és részvétljes szeretetünk a Kárpátok hegyoldalain és völgyeiben elterülő, az ellenség által feldúlt falvakat lakó, szerencsétlenül járt polgártársaink iránt is.

A mai nagy időkhöz méltó ezért, hogy amidőn jövő boldogulásunkért naponta véres áldozatokat hozó nemzetünkről és hadseregünkről megemlékezzünk, fordítsuk szemünket a Kárpátoknak vérrel áztatott hegyei — völgyei felé is, melyek természet-adta helyzetüknél fogva oly nagy mértékben támogatják vitéz seregeinket az ellenség visszaverésében; de amelyek ebből kifolyólag az ellenséges betörések csapása alatt sok és emberfeletti megpróbáltatásoknak is kitéve voltak.

Ettől a megfontolástól vezéreltetve, a tanulmányosságban a Haza földjének és ezáltal különösen a Kárpátok iránti szeretet és háláérzet ápolására kívánt a közoktatásügyi

Miniszter alkalmat nyújtani az iskoláknak, amikor elrendelte, hogy május elsején az összes iskolákban a Kárpátok nagy honmentő jelentőségének méltatása érdekében a tanulmányosság számára ünnepély tartassék. Megengedte a Miniszter, hogy ez alkalommal, az ünnepély után közvetlenül, a tanulmányosság és a résztvevő közönség tettekben nyilvánuló áldozatkész hazaszeretetének kifejezésére a Kárpátok elpusztított falvai javára gyűjtés rendeztessék.

Ezt az ünnepélyt iskoláink is a holnapi napon, délelőtt 10 órakor tartják meg. Nem külön-külön, hanem együttesen. Együttesen, mint évenként május elsején, a Zrínyi-ünnepélyt szokták megtartani.

Május elseje különben is iskolai ünnep szokott lenni. Helyi vonatkozású ünnepet ünnepelnek iskoláink ezen a napon, amikor Zrínyi Miklós, a költő és hadvezér, emlékeztet ünnepelik. A holnapi kárpáti ünnep tehát a Zrínyi-ünnepély keretében, annak jegyében fog lefolyni.

S ennek ily formában való kivétele sem Zrínyi Miklós emlékeztetést nem homályosítja el, sem a kárpáti nap jelentőségét nem csorbítja. Hiszen az újabb harcias szellemet a mohácsi vész után Zrínyi Miklós inaugurálta. Az ő irodalmi művei, katonai erényei s kipróbált hazafias szelleme lobbantotta fel a nemzet harcias szellemét annak idején s tartja állandóan ébren azóta. Ezt igazolja a későbbi harcok egész sorozata, melyek fonalán az ország függetlensége,

a nemzet faji jellege, nyelvének biztosítása érdekében élet-halál harcot folytatott.

A mostani világháborúban is Zrínyi szelleme kísért. Az ő vitézsége feszíti katonáink izmait, acélozza idegeit. Az ő érdeme, hogy hős katonáink példánélkül való vitézséggel oly világra szóló hadi sikereket mutatnak fel s a magyar nemzetnek a világlőrtételemben örök dicsőséget szereznek.

Könnyen összeegyeztethetjük tehát a holnapi napon a két ünnepet; mert amikor a felejthetetlen kárpáti napokról megemlékezünk, egyúttal dicsosoroztunk Zrínyi Miklós feje köré, mint a nemzeti szellem, a magyar vitézség forrása körül.

Az iskolák tehát joggal számíthatnak Csáktornya részéről támogatásra ezúttal is, melyet a város hazafias, megértő társadalma máskor sem tagadott meg az iskolák által rendezett ünnepélyektől.

Igy joggal számíthatnak az áldozatkész ségre is, mely ez alkalommal a társadalom részéről megnyilatkozni fog.

Minden fillér egy-egy atomja lesz azoknak a tégláknak, melyekből az ellenségtől felperzselt kárpáti falvak házai felépülni fognak.

Az ünnepély színhelyén kített perselyek hirdetni fogják a megértést, a tettekben megnyilatkozó áldozatkésztséget, mely nemcsak a harctéren, de itthon is egygyé forrasztja a hatalmas nemzetet.

Egygyé ott, ahol a fegyver dön!; de egygyé ott is, ahol békés munkában sebeket

A borbélynál.

Ira: Lukács Lajos.

Fodrászegéd: (ujtságot olvas) Grossartig! Mindenféle nagyszerűen állunk! Úgy újtuk a muszkákat, olaszokat, franciákat, ahogy mi akarjuk. Hiába, velünk nem bír az ántánt, ha száz eszten-deig is akarna hadakozni! (tovább olvas) Hm, hm, már megint öngyilkos lett valaki szerelmi bánatában! Ez a szerelem mit csinál az emberrel? Hát istenem, miért is van szerelem a világon? Ugy-e Jani?

Inas: Igen is segéd úr.

Fodrászegéd: Pedig én is szerelmes voltam valamikor.

Inas: Igenis segéd ur!

Fodrászegéd: De már vége. (lemondóan int a kezével) Mi a szerelem? Nix! Semmi! Akut láz, buta vérhevíülés!

Inas: (csodálkozva) No-né... milyen okosnak tetszik lenni segéd úr!

Fodrászegéd: Hja, tanulj tinó, ökor lesz belőled. Még te is okos lehetsz. De olyan okos, mint én soha! Mert erre születni kell! Nézd ezt a hosszú magas homlokot, ez bizonyítja az okosságot. Neked ez nincs!

Inas: (rákönyöklöve az asztalra, csodálkozó elhaló hangon) Igen is segéd úr...

Vendég (jön) Jó napot!

Inas: A... szolgája!

Fodrászegéd: Alázatos szolgája, jó napot kívánok (megfordítja a széken lévő bőrpárnát) Méltóztassék helyet parancsolni! Borotválkozni méltóztatik?

Vendég (teül) Igen.

Fodrászegéd: Jani vizet és törülközőt!

Inas: Igenis segéd úr! (hozza a vizet és törülközőt).

Fodrászegéd: (ráteríti a vendégre a törülközőt és elkezd szappanozni).

1-ső vendég (jön) Jó napot!

Fodrászegéd: A... szolgája! Tessék helyet foglalni, csak egy perc! Jani ujságot a nagyságos úrnak!

Inas: Igenis segéd úr! (hozza az ujságot) Méltóztassék!

Fodrászegéd: (folyton szappanozza a vendéget) Tetszett-e már hallani, hogy a kadettokat miképpen vizsgáztatják Londonban?

Vendég: Nem én.

Fodrászegéd: Egy tiszt felteszi a kérdést egy kadettnak: Mondjuk, hogy lent Afrikában te vezetted a sereget. Az ellenség téged elverne, mit csinálnál te akkor?

Elmennék a sürgönyhivatalba és a következőket sürgönyözném: Az ellenség jelentékeny vereséget szenvedett.

Inas: (erősen nevet).

Fodrászegéd (vendéghez) Nem is tetszik nevetni?

Vendég: Félek, hogy megvág a borotvával
Fodrászegéd: De hiszen még nincs is borotva a kezemben. Tessék csak egész bátran kinevetni magát, most még csak szappanozok.

Vendég: Gondolja, hogy kinevettem magamat.

Fodrászegéd: Bizonyára nem tetszett ez a vicc, majd mondok másikat. Hindenburg seregében szolgált egy galíciai zsidó. Hindenburg szemle

alkalmával rászólt: »Fiam, vágasd le a hajadat és tincseidet«. Parancs-parancs, ez ellen nem lehet semmit sem tenni. Elmegy a borbélyhoz, levágatja a haját és tincseit, majd elővesz egy borítékot, beleteszi a haj- és tincsmaradékokat és ráírja:

Pro Patria 1916.

Inas: (iszonyuan nevet) Jaj, — de jó segéd úr, de jó! Már szinte fáj az oldalam a nevetéstől!

Fodrászegéd: Ugy-e jó, kérem?

Vendég: Nagyszerű!

Fodrászegéd: Miért nem tetszik nevetni?

Vendég: Hát muszáj nevetni? Én belül nevetek.

Fodrászegéd: Belül nevetni? Mi az?

Vendég: A szívem örül mindannak, amit maga elmond.

Fodrászegéd: Ahá!

2-ik vendég: Jó napot!

Fodrászegéd: A... szolgája, tessék helyet foglalni, csak egy perc! Jani a »Fliegendet«!

Inas: Tessék parancsolni (átadja).

3-ik vendég: (jön) Soká kell várni?

Segéd: Egy perccet kérem.

3-ik vendég: Borbély perccet?

Segéd: Nem kérem, valóságos perccet.

3-ik vendég: Akkor várak (teül).

Inas: Parancsolja a »Tolnait«?

3-ik vendég: Nem. A Jüddische Zeitungot kérem.

Inas: Az nekünk nincs.

3-ik vendég: Na hallja, az agagnak nincs?

Micsoda borbélyüzlet ez? Alázolgája, én ilyen helyen nem borotválkozom! (elment).

Segéd: De kérem. Engedelmet kérek! Jüd-

gyógyítani, termelő forrásokat fakasztani s a nemzetet a nagy munka teljesítésére előkészíteni, annak végzésére képessé tenni kell.

Ebből a nagy munkából Csáktornya is kiveszi a maga részét. Példaadóan annak a tanulóifjúságnak, mely a nagyok példáját követve a holnapi hazafias ünnepélyt rendezni fogja.

Ez az erkölcsi erő bizonyára újabb impulzusul fog szolgálni az ifjúságnak arra, hogy hazafias kötelességeinek a jövőben minél fényesebben eleget tegyen!

A Haza visszaköveteli leányait.

A világháború a polgári foglalkozások terén nőket állított a férfiak helyettesítőül. Még olyan pályákra is voltak kénytelenek lépni, melyekről sohasem hittük volna, hogy azokon más, mint férfiú megállhatná a helyét.

A nők így el lettek vonva természet-szabta rendeltetésüktől. Hiszen a művelt középosztályban eddig se volt ritkaság, hogy a nők kenyérkereső pályákra adták magukat és városokban még a pórnép asszonyai is vállaltak eddig munkát, főleg gyári munkát, de a falu asszonya, ha itt-ott segített is az urának a mezei munkában, mégis csak a ház körül foglalatzkodott legelőbbet.

Mihelyt a háború véget ér, a legelső dolog lesz, az asszonyokat visszaállítani a házi tűzhelyhez és így visszaadni őket a Hazának.

Ha a földművelés — a gazdasági szak-tudósok szerint — feltételezi a főzés mesterségét, a főzés pedig nagyban emelte a nő állását az újonnan letelepedett népeknél, ugy a nemfőzés ismét lenyomja tekintélyét. A korcsmák, vendéglők izellen főzle sohasem pótolja a házi ételek egyéni ízét, mely felveszi a családi jelleget, ugy, hogy másutt a jobb sem izlik ugy, mint az otthon szá-junk ize szerint elkészített egyszerű étel.

Az anya szeretetteljes ápolását és nevelését semmiféle más nevelés nem pótolja, az iskola, az intézet az észl, de a szívet, a finomabb érzést, a jellemet csak a ház, a szülőház fejlesztheti. Az iskola tuczatembe-

reket, a család egyénekét nevel. Az ember pedig nem politikai lény, hanem háziállat, igazán jól és kényelmesen csak otthon érzi magát.

A család erkölcsi egysége a társadalomnak; amilyen a család élete, olyan a társadalomé is. Ha amának színvonalá süllyed, süllyed vele együtt az egész társadalom is. A család egyéni életéből fejlődik a határozott egyéniség, finom hajszálgököerei annak talajába nyulnak és a világ zajától pihenésre ismét a családba tér vissza: hol egyéni izlése szerint választott feleségének karjaiban kipihen; hol egyéniségének folytatásában, gyermekeiben ifjúsága ábrándjait és a jövő varázslútrékat találja; hol egyéni izlése szernt berendezett otthonának kényelme veszi körül, hol az egyéni izlése szerint főzött ételeket élvezheti.

A család belső életének boldogsága pedig a nőtlől függ, a nőtlől, ki gyermekeknek ad életet és felneveli őket. A nőtlől, ki ápol és gyógyít, szeret és boldogít.

A nő a házba való, csak ott teljesíthet Hazájának eredményes, üdvös szolgálatokat!

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadseregélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.

K Ü L Ö N F É L É K.

Husvétkor.*

*Husvéti napsugár, szálló virággillat,
Órök hirdetől a föltámadásnak,
Tavaszi ébredés, kikelet öröme
Felviszi imánkat, fel a magas Égbe.*

*Ez az imádságunk Jézus téged illet,
Aki ott ülsz fényben Isten-ágyad mellett,
Halld meg könyörgésünk, a Golgotát járjuk,
Szabadulásunkat irtalmadtól várjuk.*

*Próba előtt állunk, s az oldalról bántanak,
Ki vagyunk most téve méltatlan bántásnak;
Nemzeti létünk, Hazánk is veszélyben,
Te bírod sorsunkat oda fenn az Égben.*

*Adj erőt mi nekünk Husvét szent igéje,
Hozzá! új megváltást küzdelem népedre —
Miként te a saiklát erőddel legyőzted
Szabadíts meg Jézus a veszélyből minket.*

Zombory Gyula.

*Mégkésve érkezett.

dische Zeitungunk nincs, de a »Fidibusz« tartjuk! Nahát! (folyton szappanozza a vendéget és hirtelen az ecsetet a vendég szájába dugja.)

Vendég (fuldokolva köpköd) Na hallja, nem tud vigyázni?

Segéd: Ezer bocsánat! Engedelmet kérek! Jani töröközöl!

Inas: Igenis segéd úr!

Segéd: Tetszett-e már hallani...?

Vendég: Kérem a »Tolnait«!

Segéd: ... hogy az orosz fővezér...

Vendég: (toborzólkolva) Adják már ide azt a »Tolnait«!

Inas: Igenis kérem! (átadja).

Segéd: (magában). Hát téged jobban érdekel a Tolnai, mint az én szellemes viccem? Na megállj! (Janihoz) Jani borotvát! (sugva) Azt, amelyik a legjobban húz, amelyik már egy fél éve nem volt megköszörültetve.

Inas: Igenis segéd úr (hozza).

Segéd: Tetszett-e már hallani azt, hogy amikor egy elegánsan felöltözött úr áll a fényképergő előtt és a fényképezés rászól az urra: »Tessék barátságosabban mosolyogni«. Mit válaszol az úr? Azt, hogy akkor engedje meg, hogy levelem a cipőmet, mert nagyon szorít...

Inas: (iszonyuan nevet) Ujjé...

2-ik vendég: Hát ezt nevezi maga egy percnék?! Már egy órája, hogy itt várok! Süsse meg a tudománvát! Alázolgája! (ei).

Segéd: De kérem...

Inas: De kérem...

Segéd: (vendéghez) Engedelmet kérek! Sza-

bad a fejet egy kissé balra? (huz egyet a borotvával).

Vendég (felordít): Jaj!

Segéd: Méltóztatott valamit mondani?

Vendég: Azt a kiskését magának! Hát maga azt hiszi, hogy az én arcom egy gyufaskatulyának dörzsölnivaló része?!
Segéd: Talán húz a borotva kérem?
Vendég: Huz? Dehogy! Nyúz!
Segéd: Jani, hamar a szíjat!
Inas: Igenis segéd úr! (hozza).
Segéd (feni a borotvát) Bocsánatot kérek, ezek a köszörűsök olyan megbízhatatlanok.
1-ső vendég: (aggodalmasan figyeli a történeteket és kényelmetlenül izeg-mozog a széknén).
Segéd: (végighuzza ujját a borotván) Most nagyszerű lesz! (borotválni kezd).
Vendég (felordít) Jaj!
1-ső vendég: (felkapja kalapját, és elrohan) Isten irtalmazon!
Vendég: Hozzám ne nyuljon, mert megölöm!
Segéd: De kérem... Talán Uraságod arcában lesz a hiba?
Vendég (felugrik) Mit? Az én arcomban?
Talán a maga arcában! (pofon vágja és ugy a-hogy van szappanosan, töröközövel, kalap nélkül elrohan).
Segéd: (arcát fogva) Látod Jani, így kell megszenvedni mindenkinek, aki az én szellemes vicceimre nem kíváncsi
Inas (meghajol) Igenis segéd úr...

— **Meghívó.** A Kárpátokban dult harcok emlékezetére s az ezekben a harcokban főnkrement falvak újraépítésére megindított segélyakció anyagi támogatására a csáktornyai összes iskolák, min. rendeletre, május elsején, d. e. 10 órakor (új idő) a Zrínyitérien, kedvezőtlen idő esetében a tanítóképző-intézet tornatermében együttes ünnepélyt rendeznek, melyre Csáktornya hazafias közönsége tisztelettel meghívatik s minél tömegesebb megjelenésre felkératik. Az ünnepély műsora: Himnusz, énekl. a tanulóifjúság; Megnyitó, tartja Zrínyi Károly tanítóképző int. igazgató; »Kiáltó szó a Kárpátokból« (prolog), szavalja Bezeredy István polg. isk. IV. oszt. tanuló; »Ne féljetelek«, szavalja Klobosza Károly, II. számú ovodás; Ünnepi beszéd, tartja Polesinszky Géza, IV. éves tanfőjelölt; »Háromszínű lobogó«, szavalja Stern Feri és Wohlsein Annuska I. sz. ovdások; »Ki volt nagyobb?«, szav. Horváth József el. isk. V. oszt. tanuló; »A kárpáti falvak«, szav. Bezeredy Lajos tanítóképző int. III. éves növendék; »Ima«, mondja Wagner Ilona polg. isk. IV. oszt. tanuló; Szózat — énekl. a tanulóifjúság. — A kegyes pénzbeli adományok átvételére az ünnepély színhelyén elhelyezett két persely fog szolgálni. — Pataky Kálmán, polg. isk. igazgató; Poltyák Mátyas elemi isk. igazgató; Zrínyi Károly tanítóképző int. igazgató.

— **Husvét ünnepe.** Az idei husvét sokat veszített magasztosságából az állandó esőzés miatt, mely teljesen megakadályozta, hogy ünnepies volta méltó módon kibontakozzék. A külsőség hiánya azonban a belső tartalmat nem zavarta meg. Nagy, ájtatos közönség tolongott a szent Ferenciek templomába, hogy a rendes ájtatosságokat végezve, Varga Wolfgang ünnepi szent beszédet meghallgassa. Ünnepi kirándulásokról már a rossz idő miatt sem lehetett szó. Egyébiránt a háborús tónus sem volt alkalmas arra, hogy a feltámadást úgy ünnepeljük, ahogy rendes viszonyok mellett az ünneplés ennek jegyében történni szokott. Mégis egy érzés ülte meg a kebleket, vajha az egyház feltámadási ünnepe végre a háború befejezését s a béke feltámadását jelentené!

— **Márk napja.** Hagyományos szokás, hogy a Márk napjára zöldelésnek indult vést a katolikus egyház papsága megszenteli. A buszszentelési körmenet az idén is ősi szokás szerint április 25-én megtartották nagy ájtatos közönség részvételével, áldást kérve erre a gazdasági esztendőre.

— **Tanfelügyelői látogatás.** Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő április 27 és 28-án Csáktornyan tartózkodott, mely alkalommal 27-én az áll. tanítóképző intézetet, 28-án az áll. polgári iskolákat látogatta meg. Utóbbi iskolalátogatás alkalmával a polgári lány iskolának ez évre való ideiglenes elhelyezéséről is tárgyalt az érdekelt körökkel.

— **Hősi halál.** A tüneményes küzdelmek, melyeket vitéz katonáink minden égtáj felé folytatnak, ismét áldozatot követelt a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet részéről is. Laczó József, aki 1914-ben tanfő oklevelet szerzett, az északi harctéren hősi halált halt. Az ellenséges golyó puszítottta el fiatal tiszta lelkét. Laczó József halála vesztése a tanügynek s azonkívül szegény özvegy anyja is siratja, aki az ifjú hősen egyetlen támaszát veszítette el. Nyugodjék békében!

— **Tábori mise.** Perlakon március 12-én a templomtéren Gasparics György tábori lelkész tábori misét mondott. Magyar és németnyelven tartotta a szent beszédét a nagy számu közönség és katonaság előtt. Ugyancsak április 24-én vagyis husvét-hétén is tábori mise volt, melyet Kornfeind Jenő zágrábi püspöki titkár mondott. Megható volt a marcona katonák ájtatos magatartása. — Dicsérettel kell adózni Kubár János perlaki plébánosnak, aki úgy a katonaság mint hívei lelki épülésére és a hit-élet fejlesztésére minden lehetőt elkövet.

— **Kitüntetés.** Szemere (Spitzer) Nándor népf. állatorvosnak, Spitzer József perlaki lakos magányzó fiának, a harctéren az ellenséggel szemben teljesített kitűnő szolgálata elismeréséül Ófelsége az arany érdemkeresztet a vitézségi éremzalagján adományozta.

— **Halálozás.** Petrik Gyula alsólendvai ügyvéd s az ottani ev. gyülekezet felügyelője e hó 20-án Alsólendván elhunyt. Alsólendván Petrik Gyula elhunyt, aki az ottani társadalmi és politikai életben nagy szerepet játszott, nagy részvétel kellett.

— **Kitüntetés.** Szabó István tüköszentgyörgyi római kath. tanító, aki a világháború kitörése óta folyton a harctéren van, szintén kiváló tüneményes részt abból a héroszi küzdelemből, mely vitéz katonáink neveit a történelem aranykönyvében örök időkre megörökíti. Szabó István is azok között van, akik Toporózt körül példanélküli való titáni vitézséggel az oroszok áttörését már egy hónap óta folyó csatában akadályozzák meg. Szabó István ebben a csatában két kitüntetésre tett szert: a kis és nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki vitézségeért, melyet az ellenséggel szemben tanúsított. Szabó István szintén ama hősök közül való, akik a csáktornyai tanítóképzőintézetben végezték tanulmányaikat.

— **Halálozás.** Tislér József, a Letenyi Takarékpénztár főkönyvelője f. hó 20-án váratlanul elhunyt. A főkönyvelőben, ki feleségén kívül egy árva is hagyott hátra, Korber János alsódomborui postamester vejét gyászolja.

— **Követésemelőtő példa.** Szívreható hazafias esemény történt mult vasárnap a víziszentgyörgyi körjegyzőség hivatalában. Beállított oda Marcsecz György gyümölcsfalváról, azzal, hogy a negyedik hadikölcsonre 500 K-t hozott, melyet Amerikában négy év óta lévő István fia küldött azzal a meghagyással, ha már tényleg nem vehet részt a Haza szolgálatában, legalább ily módon akarja Hazájával szemben kötelességeit teljesíteni. Marcsecz István ugyanis magyar hadköteles, de mert a háború kitörése idejében Amerikában volt, internálva van az Újvilágban s tétlen szemlélője a magyar nemzet világraszóló titáni önvédelmi harcának. Megemlékeztünk a dologról, mint egyik lélekemelő jelenségről muraközi népünk hazafias gondolkodásának.

— **Köszönetnyilvánítás.** Főtisztelendő Rodi Ignác szelencei plébános úr 25 K-t és főtisztelendő Rozmann Róbert helybeli zárdafenök úr a Szent Ferencrendű zárda nevében 100 K-t adományoztak a Vöröskereszt Csáktornyai Főkegyelme javára. A nemescélu adományokért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja: Az elnökség.

— **Uj bankópénz.** Az Osztrák-magyar bank a régi, elhasznált, kopottas 10 és 20 K-s bankjegyek helyett új kiadású bankjegyeket hoz forgalomba. Az előmunkálatok erre nézve már nagyban folynak s nem sokára befejezést is nyernek.

— **Az ujasorozottak behívása.** Az 1866—1897. évi születésű népfölkelésre kötelezett s eselleg alkalmasnak talált egyéneket csak az aratási munkálatok befejezése után hívják be katonai szolgálatra. Ezeket a 43—50 éves népfölkelőket egyelőre csak az ország belsejében szolgálatot teljesítő és arconalbeli szolgálataira alkalmas fiatalabb egyének felváltására fogják alkalmazni.

— **A háború.** A törökök harcai Mezőpotamiában és Kaukázusban figyelemreméltó sikereket mutatnak fel. Április 17-én a Tigris jobb partján Bend Issunál lefolyt ütközet az ellenség vereségével végződött. Az angol itt 4000 halottat és sebesültet veszített. A törökök Bitlisz mellett is érzékeny vereségben részesítették az oroszokat, akik több száz halott hátrahagyásával megfutamodtak. Az angolok is, hogy Kutelemarát felmenték, újabb hevesebb támadásokat intéztek Felahienél a törökök ellen. De a törökök heves ellentámadással az angolokat pánikszerű futásra kényszerítették. Az angolok vesztesége 3000 főre rúgott. — Az olasz harctéren is élénk tevékenység észlelhető. A doberdói fensíkon heves harcok folynak. Itt az olaszoknak sikerült egyes állásaikba behatolni, de katonáink ellentámadásukkal nemcsak kivertek őket onnan, hanem az ő árkaikat is elfoglalták. Ebben a harcban 130 olasz került fogságba. A Col di Lanáz nehézségek közepette erősen tüzelnek az olasz hadállások ellen. A Sugana szakaszon pedig az olaszok Roncegnóba visszavonultak. — Az orosz harctéren említésre méltó esemény nem történt. Verdun körül sincs semmi különösebb újság. Csak az, hogy az oroszok is segítségére jöttek a franciáknak, hogy Verdunt megmentse. Ez a célja Amerika fellépésének is, mely ultimátummal szállt szemben a németekkel tengeraltjáró hajójára miatt. Ép ebből kifolyólag komoly események vannak kialakulóban a legrövidebb időn belül.

— **A tizennyolcvévesek önkéntessége.** A honvédelmi miniszter rendelete szerint az 1898. évből született hadkötelesek önkéntesen beléphetnek úgy a közös hadseregbe, mint a honvédség kötelékébe. Az önkéntes belépésre csak azok kapnak engedélyt, akik a népfölkelési beutató szemléknél népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak és sem az egyévi tényleges szolgálat végleges vagy felleteleles elnyerésére, sem pedig a kétévi tényleges szolgálatra igénnyel nem bírnak. Az önkéntes belépés végső határideje az a nap, amely a tényleges szolgálatra való bevonulási napját közvetlenül megelőzi. Ezen nap után az 1898. évi születésű ifjak csak abba a csapatba léphetnek be önkéntesen, amelybe a csapatonkénti felosztás szerint már beosztást nyertek. A felvételi kérvényeket, melyekhez a népfölkelési igazolványi lapot is csatolni kell, közvetlenül a választott csapatost pótszázadának (pótütegének stb.) parancsnokságához kell benyújtani.

— **Az új időszámítás és a vasutak.** A vasutakon is f. é. április 30-ától május elsőjére hajló éjszakán 11 órakor a nyári

időszámítás lép életbe. Ez okból április 30-án éjjel 11 órakor az óra 12-re igazítottatik előre s ezzel a nyári időszámítás kezdetét veszi. Ettől fogva természetesen a vonatok is az új időszámítás szerint közlekednek.

— **Adomány.** A Muraközi Takarékpénztár a kárpáti napra 30 K-t adományozott, melyért hálás köszönetet mond a rendező bizottság.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó mozgó színházban ma 4 előadás lesz: d. u. 3 és 5 s este 7 és 9 órakor. Színer kerül Kiss József Simon Judit drámája 5 felvonásban. Az előadás többi pontja Wienerwald (term. után); A sárga kofferos anarchista (boh. 1 felv.) és Gyula, mint felaláló (vígját. 1 felv.).

— **Vasárnapi munkaszünet újabb módosítása.** Nemrég jelent meg a belügyminiszter rendelete, mely a vasárnapi munkaszünetet teljesen a háború előtti állapotnak megfelelően állította vissza. Ma újabb rendelet érkezett, mely azt közli, hogy a belügyminiszter a minap akként módosította a vasárnapi munkaszünetéről szóló rendeletet, hogy tekintettel az enyhe tél folytán való jégványra, az élelmiszer-üzletek vasárnaponként és általában a munkaszüneti napokon délután 6 órától este 9-ig nyitva lehessenek.

— **A tengeri maximális ára.** Az idei termésből származó új kukorica maximális ára aug.—sept. hónapokra 2250 (csöves); 30 (morzsol), októberre 2330, 3050; novemberre 2410, 31; decemberre 2490, 3150; 1917. januárra 2570, 32; februárra 2650, 3250; márciusra 2730, 33; áprilisra 2810, 3350; májusra 2890, 34 koronában állapított meg hatóságilag. Megjegyezzük, hogy a földművelési miniszter rendelete szerint Zalavármegye egész területén nemcsak a Haditermény Részvénytársaság vagy annak részére, hanem saját gazdasága részére takarmányozási, hízalási és háztartási szükségletre kizárólag és közvetlenül a termelőtől ennek szabad rendelkezése alatt álló készletéből más is vásárolhat.

— **A postacsomagok csomagolása.** A m. kir. posta- és távirada-vezérgazgatóság a következő figyelmeztetést teszi közzé: Az utóbbi időben a közönség postacsomagjainak burkolására és átkötésére egyre silányabb minőségű gyöngye papiroost és zsinoget használ, aminek következtében a postai szállítás közben a csomagok burkolata rendszerint szétszakadozik, a tartalom egyes részei kihullanak és elkallódnak. A közönséget a maga érdekében figyelmezteljük, hogy postai feladásra szánt küldeményeit erősebb minőségű papirosba csomagolja és ezek átkötésére jó minőségű zsinoget használjon. A feladó egyenes kivánságára és vesztélyére a posta gyengébb gyöngyölettel is elfogad ugyan készpénzt, ékszeret és drágaságokat nem tartalmazó csomagokat.

Szeretettel adományokat a Frontra szállít a Hadsegélyező Hivatal!

Átvételi különítménye, IV. Váczi-utca 38 sz.

Szerkesztői üzenet.

Lázár Alajos — harctér. Közöljük. — Fenyves Dániel — harctér. Sorát ejtjük. A kérdések lapjándányokat utunk indítottuk. Mielőbbi javulást s teljes meggyógyulást kívánunk.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sándora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povuđljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Preplatna oćna je:
Na ćelo leto K 10—
Na pol leta » 5—
Na ćetvert leta . . . » 2-50
Pojedini broji koštaju 20 fill.
Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Ođgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SANDOR.

Suradnik:
SRÁY FERENCZ.

Nemci pri festungu Verdünu lěpo napreduju.

Za novu orsaćku posudbu se opet velike svote podpišuju. - Taljani su na Triest bombe hitali. - Rusi su do vezda više, kak pet milijunov vojnikov izgubili. - Ruski car vu pögibelji. - Ćetiri jezer mrtvih englezov na jednom mestu. - Novi glasi od mira.

Kak stojimo na bojnomo polju?

(M. J.) Na novu porgu za taborske stroške se je podpisuvanje vu ćelim orsagu počelo. Njegovo Veličanstvo kralj je 20 milijunov korun podpisal. Svi biskupi su svojim svećenikom i navučiteljem vu njihovu pažnju preporučili, da naj rezširiju med pukom hasen podpisov i naj jim razložnaćju potrebitost a k tomu i veliku vrėdnost ove taborske posudbe. Nadherceg Frigyes je podpisal 12 milijunov, kašajski biskup 450 jezer, Osigurajuće društvo Adrija zvano 12 milijunov, hercegprimaš 2 milijunov, vezprimski biskup 1 milion, pećuhski biskup 400 jezer, esztergomski kaptol 2 milijunov, vezprimski kaptol dva i pol milijunov korun. Ovi su se samo pri jednoj banki podpisali. Drugi biskupi i kaptoli su se pri drugih bankih podpisali, od kojih se još nije dalo izvešće.

To se je samo vu prvih dnevih podpisalo, ali je vre lěpi dokaz, da se svaki žuri svoje prišparane peneze orsagu na pomoć dati, sebi pak s tem na hasen biti. Koj ima prišparane peneze, naj se za ov plemeniti cilj podpiše. Penezi budu mu šest percentov nosili.

Na bojnomo polju su se sljedeći znaменitei dogodjaji pripetili prošli tjeden:

Aprila 21 ga su taljani iz svojih replanov bombe hitali na Triest. Zaklale su bombe svega skupa 9 personah, med njimi 5 detetov. Salezitanov kloster se je rezrušil. Vu klosterskoj cirkvi bilo je 400 dijakov. Njim se nikaj nije pripetilo. Budu naši replani zasigurno povrnuli taljanom s kamati skup za ono, kaj su vu Triestu kvara napravili. Naši replani do vezda na one talijanske varaše, koje nisu bile potvrđjene, nisu hitali bombe. Taljan je počel na mirnoga Triesta bombe metati. Vezda je red na nas došel. Nebudu taljanski varaši ono zahvaljili, kai budu od naših replanov dobili.

Pri Verdünu dalje traja strahovita bitka zbog zadoblenja festunga. Nemci sparaju svojimi vojniki, pomalen idu naprej i na to se trsaju, da bi s ćim više kvara napravili neprijatelju francuzu. Nemski seregi su osobito 17-ga aprila lěpi napredek imeli kre potoka Maasa. Polovili su 42 oficirov i 1694 vojnikov. Od 21-ga februara je vu nemško

sužanstvo došlo 711 francuzkih oficirov i 38 jezer i 150 vojnikov. Nemskih seregov nadzapovedništvo bude svim ovim polovljenim francuzom ime vu svojih novinah na znanje dal, ar francuzi tajiju, da bi tuliko izgubili pri Verdünu.

Jeden suradnik jednih amerikanskih novin je do vezda vu ruskim taboru bil, od kud je takorske novosti pošiljal svojemu listu. Ov novinar javi, da su rusi na novo 700 jezer vojnikov tirali vu boj, izmed kojih su 150 jezer izgubili. Med ovimi je 50 jezer mrtvih. Ov isti novinar piše, da su rusi, gda se je tabor počel, šest i pol milijun vojnikov imeli. Od ovih je samo 750 jezer ostalo.

Skorom, da nije ruski car obhodil. Vu prošlim tjednu je svoje, vu tabor poslane regrute viziteruval, gda su nemški replani ober ruske vojske doleteli, pak bombe doli hitali. Ruski car je samo nekoliko kilometrov daleko stal od onoga mesta, gde su bombe doli opale. Ćeli veliki sereg regrutov, koji još nėsü bili vu boju, se je rezbežalo od velikoga straha. I car je morat oditi od ovoga mesta. Generala Suhomiina je car taki vu penziju poslal od srditosti, koj je kesno spazil, de su replani došli.

Vu Aziji, pri Tigris zvanom potoku bila je 17-ga aprila vekša bitka, vu kojoj su englezi vnoگو izgubili. Samo mrtiv englezov su prebrojili 4000. Odzeli su turćini od englezov vu istoj bitki 15 mašinastih puškah. Aprila 20 ga su englezi opet navalili na turćine, ali su opet biti bili, tak da su se nazaj potegnuti morali.

Vu prošlim tjednu se je po svėtu vnoگو govorilo od mira. Aprila 19 ga pišeju iz Hollandije, da se je tabor vre tak dozrelil, da budu svi naši neprijatelji: rus, francuz, englez, pak talijan još jednu zadnju probu napravili da bi murti kaj nazaj dobiti mogli predi, kak bi se za mir pogadjati počeli. Ako bi kaj dobili, bi barem reći mogli, da vu tem taboru nema niti jednoga, koj je dobil, niti pak koj je zgubil.

Aprila 21-ga su glasi došli iz Nemške, da je rus za mir prosil. Od toga vlada vu Berlinu još nikaj nezna, ako pak zna; neće na znanje dati. Kak je goder, to je sveta islina, da rus vre nemre tabora dobiti, makar bu kaj god počel, tak je jako do vezda bit.

Izvanjske novine pak najviše od toga pišeju, da bude pri Verdünu kraj taboru. Zbog toga skuplja svoje serege francuz kre festunga Verdüna, ar zna, da je ovdi konec taboru. Sve se tak kaže, da bude jim nemec tu diktual mira.

Znamenito je za mir ono, kaj se je vu englezkoj orsaćkoj hiži pripetilo. Ministerprezident je od ablegatov potrebuval, da bi se izreklo, da svaki englez mora na vizitu iti i ako je dober za vojnika, mora se boriti vu taboru. To nećeju englezi, ar pri njih koj neće, nemreju ga prisiliti, da bi vojnki postal. Ne zdavnja su dokonćali, da budu neoženjeni morali pod štelingu stati, a oženjeni ne. Na to su se žurili mladi i stareši englezi oženiti, da nebi morali vojniki postati. To se zna, da zbog toga englez samo malu vojsku ima. Gda je englezki ministerpredsednik pred orsaćko spravišće donesl svoj plan za sveoću soldaćiju, tak su se posvadili ablegati, da skorom bi ćela vlada svoje mesto ostaviti morala. Samo su se tak ablegati pomirili med sobom, da je ministerpredsednik popustil svojim planom. Vezda bude opet probal, je li bi za dobru plaću dobiti mogel dobrovoljce. Ako bi se na englezkim saboru izreklo, da svaki mora vojnki biti, tak kak je pri nas, pak vu Nemškoj, niti onda vre nikaj mu nebi hasnilo, ar dok on svoje regrute izvući, k ćemu je više mesecov treba, dot ćas bude vre on, pak francuz do kraja bit i preobladani. Ako englezki ablegati nebudu za nekoliko tjednov nove vojnke dali englezkoj vojski, nebudu mogli dalje harcuvali. S tem bi se i tabor dokonćal.

Iz toga svega je videti moći, da je mir vre vu zraku i vu srcu svakoga naroda. Dal bi gospodin Bog, da bi vre od toga mogli pisati, da su se neprijatelji počeli pogadjati. Da bude s ćim predi tak, za to se moraju naši i nemški vojniki dobro držati osobito vezda, a mi pak jim s tem moramo pomagati, da budemo na novu taborsku porgu s ćim više alduvali. To pak budu naši vojniki vu taboru, mi pak budemo doma učinili!

Rusi vu Francuzkim.

Službeno su prejavili, da minući tjeden ruska ćete su došle vu Marseille zvano

francuzku morskou postajališće. Russija, koja je vu Europi tak odlučne i važne bitke zgbuila, pomoć je dakle poslala francuzom. Svétznoga boja druga godina hoće se skomrom dokončati i sad se budu rusi pervič pokazali vu francuzkih jarkah.

Čeli svét dobro zna, da Russija jako treba svakoga jedinoga vojnika doma, da je francuzom pomoć poslala, to ali je prosta demonstracija, koju su na pariškoj konferenciji odredili, ili pak francuzi tak zločesto stojiju pri Verdünu, da su presiljeni pomoć prositi odonud odkud dobiju.

Ova čela stvar francuzom nebude nikaj na pomoć, nemcom nebude naškodu, sve skupa to se mora pripetiti, da nemci i na francuzkom frontu zbijeju ruse. Ruske čete nemoreju jako velike biti, jerbo tijam iz Vladivostoka su došle, dakle morale su obkoliti čelu Ažiju, ako su vu francuzki orsag stele dojtii. Drugoga puta nē su imale. Vu Marseille su je vun sklali iz ladjah, jerbo odovud je najbliže verdünski front.

Ovi telegrami nam kažeju dolazanje ruskih četah na francuzku zemlju :

Marseille, aprilis 21. »Denes vjutro ruske čete su došle sim.«

Marseille, aprilis 21. »Sim nadoče ruske čete su naj izvrstneše iz med ruskih vojnikov. Coguette general ljubezno je pozdravil Lachwitsky ruskog generala.«

Kad su ruske čete na francuzku zemlju stupile, vu Parišu je veliko veselje nastalo, jerbo iz toga to računaju, da došlo je vrēme, kad antant savezniki skup budeju vojuvali proti centralnim vladarom.

Joffre francuzki vodja vu zapovedi ovak se je spomenul od toga :

»Vjeren naš saveznik, Russija, koje šeregi tak slavno vojujeju prama Nemškoj, Magjarskoj, Austriji i proti Turski, opet je skazal, da s dušum i telom je znami. Naj hrabreše vojnikje je Russija nam na pomoć poslala i stēm nam hoće na očigled skazati, da nas vu nikakvoj pogibelji neće ostaviti.

Vi francuzi, kak svoju braću je morate prijeti, koji su iz dalka došli, koji su ostavili domovinu, da znami skup vojujeju. Vu ime francuzkih šeregov pozdravljam na francuzkoj zemlji ruske oficire i ruske vojnikje. Ponizim se pred ruskom zastavom, na koju naše slavne dobitke napisali budu po vremenu.

Po vremenu, veli Jffre, ali kad bude ovo vrēme došlo? Do vezda je još nē došlo, po vremenu opet nebude došlo.

Kad je glas došel vu Berlin, da ruske čete su stupile vu Marseille na francuzku zemlju, sve novine jednako su pisale, da to je nikaj drugo nē, kak jedna zalostna komedija.

Ako bi Russija osbiljno pomoć bila dala francuzom, to bi vu Francuzkim tajili bili i nebii na bubenj dali. Rusi denes nemoreju osbiljno pomoć dati francuzom. Da se francuzi tomu tak jako veseliju, iz toga samo to vidimo, da francuzi jako zločestno stojiju na bojnou polju.

Talijanske novine pišeju, da ruske čete iz Odese prek Vladivostoka po Suez kanalisu su došle i cijl jim je to bil, da vu Saloniki stupiju na suhu zemlju, jerbo Russija je previdla, da nikaj je nē mogućna prek Romanije i Dobrudže se na Bulgariju navaliiti.

Svrho toga su odlučili, da ruske čete moraju vu Saloniki objačiti antanta šerega.

Još predi, kak su ruske čete iz Vladivostoka se genule, sve se je drugač preobrnuo na bojnou polju. Iz Dardanelle englezi su vujiti morali, poleg toga je zaostal juriš proti Saloniki, med vremenom hitili su se nemci na Verdün i zapadno bojnou polje je nastalo najvažneše.

Rusi svojemii poslanami četami niti nečeju Bog zna, kak veliko pomoć dati francuzom, samo skazati hočeju vidljivo, da nē su zapustili i nē su se spozabili svrhu svojega saveznika.

Ruske čete već vtork su čekali vu Marseille, ali na Medjuzemeljskim morju veliki viher je bil i poleg toga ladje nē su mogle k bregu navoziti.

Pišeju nadalje talijanske novine, da za ovami četami, puno vekšii ruski šeregi budu došli tak vu Francuzku, kak i vu Flandriju i stēm je došlo vrēme, da jedenput itak skup podjednom komandom budu vojuvali svi antantišti.

Mi stoga toliko vid mo, da rusa od početka su za norca imali, kak medveda na lancu, pak i dēn, denes ga imaju.

Japan neje štel pomoć dati vu Europu, Bulgarija znami se je sklopila, Romanija neče prek orsaga pustiti ruske šerege, Grčka se proti antantu buni, Hollandia proti englezom mobilizēra, dakle opet na rusa su hitili oči, makar čelu Ažiju mora obkoliti, ako na francuzki front hoće dojtii.

Rusu su se još nē odprle oči!

Hvaljen budi. . .

(Pripověst.)

I.

(M. J.) Miklosics Valent tam pri Muri, kre kotorske gmajne, je tak znal ležati vu travu, kak da bi jezero mekot zemljam gospodar bil. Šromak je bil. Komaj je tulko imel, kaj je na sebi nosil. Dvajsti osam lēt je star bil. Hrbet mu je tak široki bil, kak da bi ga gospodin Bog za vrēce nositi stvoril. Ali Valent se od svega bojal, čemu je delo ime bilo.

Otec mu je rano vumrl; mati ga je skorom do šestnajst lēt staroga na rukah nosila, tak ga je cartlala. Šestnajst lēt bil je star, gda je materi vu pamet došlo, da bi ipak dobro bilo, ako bi njegov sin nekaj i delal, nekakvoga posla obavljal. Ali Valent nikaj nije hotel delati, niti početi kakov posel. Mati je vnogoput rekla vu sebi :

— Kaj bu s tem dečkom? . . . Kaj bu s tem dečkom? Tak je lenjuval Valent prek 28 letah. Živel je iz onoga, kaj je mati vu deri zaslužila. Ali nekaj je ipak napravil. Oženil se je. Mati mu je dobru ženu prisrkbela; susedovu Katicu. Ona bude ga vre privčila k delu. Sve zabadava; Valent je dalje lenjaril vu travu. Im ve vre dvē ženske hodiju na deru. Ima iz česa živetii.

II.

Jedenput je drēmál Valent vu travu pod vrbom i spazil, da i negdo drugi takaj lenjari vu travu ne daleko od njega; Valent na trbuhu, on drugi pak na hrbtu. On drugi se oglasi :

»Sunce prezarko sija sinko, mortii bi se i ja na trbuh obrnul.«

Valent se prama njemu obrnul, pak mu rekel :

»Dobro buće!«

On drugi mu reče :

»Pri Balatonu je hladneše v letu.«

»Moguće!« — odgovori Valent.

»Ona velika bara je tak modra, kak da bi plavilo vu nju vlejali. Na jednoj strani su visoki bregi, na njim gorice, puno sadovnogna drēva. Na drēvu je tuliko zreloga sada, kak pljeve.«

Valentu se je vu vustih sliniti počelo na te rēci. Modre slive, žute breskve, pak sladko grozdje mu je vu pamet došlo. Počel je poslušati, kaj mu ov drugi pripověda.

»Gda veter puše pri Balatonu, onda se tak čuje, kak da bi zene, pak puce na citere igrale. Jako je lépo to gledati i poslušati,« — pripověda mu ov drugi.

»Moguće! ali ja bi rajšii čul od sada pripovědati,« — odgovori Valent.

»Je sad! To nam, brodarom vu furtofu nosiju puce na obalu Balatona. Puce nas rade imaju, ar one to držiju med sobom, da je dobro s brodarim vu dobrim biti, ar bude iz vode megla a iz megla deždj. Ober vode pak je brodar gospon. Nosiju one ne samo sada, nego i viršline, pak i pivo;« — pripověda ov drugi.

»To je vre nekaj! — veli s veseljem Valent. — »Je li vno go treba tam delati?« — pita Valent.

»Treba, pak ne treba! Mi imamo tak velku ladju, kak je farof veliki. Ova ladja čeli den samo okoli Balatona hodi. Dojde na nju vno go gospode, gospe, frajlice, koji nam tringelte davaju, mi pak drugoga posla nemamo, kak tringelta zahvaliti. Drugač pak čeli den nebo, pak vodu gledimo;« — pripověda on drugi človek.

»Pak je li treba tam kaj delati?« — zapita opet Valent.

»No, tak za poštenje negda vucukne človek po vozi, pak je dobro.«

III.

Razmeti se more, zakaj je iz lēnoga Valenta za malo vrēme brodar poslal na Balatonu? Pošteno je služil tam. Nikakvo delo ne mu je bilo težko. Sada, viršline, pak pivo ne su prejako nosile devojke. Ali s tem su lepsi bili voda, sunce, pak zvezde na Balatonu. Vu duši Valenta se je nekaj gibati počelo. Duha čiste vode je iz njega kakti temjan vraga, iztirala lēnost, sunčeni su ga na delo nukali, oči su se mu počele svetliti i on, koj je negda tak lēni bil, da si niti vusta nije odprl, vezda je počel lépe medjimurske, pak magjarske popēvke popēvati, gda se je ladja na večer na obalu Balatona počinula.

Za malo vrēme se je svét počel gibati. Tomu se Valent nije čudil. Privčil se k tomu, da više nije moći vu travu ležati, pak lenjariti. Zemeljska kuglja se obrača, pak niti ljudi nesu na njoj navēk mirni. Videl je svaki den, da kre Balatona magjarski vojnikje maširaju. Došle su nekoje čete honvėdov i na njegovu ladju, da se na šomogisku stran Balatona na željeznički kolodvor odpelaju. Ovi su veselo popēvali i huškali od radosti, da moreju proti neprijatelju rusu, srbu i taljanu vojuvat iti.

Nekaj je dirnulo Valenta vu srcu, gda je čul ovu radost, ovo veselje i onu odanost, s kojom su se ljudi pod zastavu svojih regimentov žurili. Izmisli se je svoje matere, svoje žene, pak na svoje malo Medjimurje, kam bi takaj dojtii mogli neprijatelji.

Ostavil je svoju ladju, pak odišel v Kanizu. Prosil je gospodu oficire, da ga naj

zemeju za vojnika i to za marinera. Na morje ga je srce vleklo, da bi tam vojvati mogel proti taljanu.

IV.

Počelo se mračiti. Jedna stara žena i jedna mlada su sedele pri starom lampašu.

•Valent, — veli stara žena.

•Moj dragi muž! — reče plakajuć mlada žena.

•Gdo bi to bil misli! — veli stara.

•Ja sam znala, — odgovori mlada žena, — da bu z njega vitez. Nebi bil pošten medjimurec, ako nebi tak napravil.

Postar je zaružil pri obloku. Odpri su mu vrata. Lista je donesel. Valent ga je poslal.

•Špajsna masina je ta naša ladja, — piše Valent. Tak leti vu vodi, kak lastavica po zraku. Gda polnoć dojde, velike morske ladje se vtuneju na dna morja, ako naša mita podvodna ladja blizo nje dospe. Kaj se pripeti, gda se velika ladja vtune? Nikaj drugo, kak da bi ju jedna čmela vpičila. Popévamo, na vas mislimo, za vas Boga molimo, od ničesa se ne bojimo, samo domovinu pred sobom imamo, gda proti cvimi velikimi ladjami idemo. Svigdar dobimo, i svigdar nas kune neprijatelj, gda mu ladje prevrtimo. Takvi smo mi, svigdar, gda polnoć dojde, koji pod vodom harcujemo proti neprijatelju tu na morju. To je stalo vu Valentovom listu.

Lampaš je počel izgoreti. Kmica je postala biti kře stola. Žene su još čitale lista Valenta. Vura na stěni dvanajst bije. Polnoć je.

•Vezda, vezda... Vezda ideju Valentovi svojom ladjom nad neprijatelja; — govori stara žena.

•Vezda, vezda! — reče mlada. •Prekrižimo se!

•Hvaljen budi Jezus Kristus!

Po Pogány Béli.

Svakojačke novosti.

Englezi vu Mezopotamiji. Englezi sami javiju, da pri Tigris vodi opet su vu hujsi položaj došli. Turčini su dve friške vojne sbore dobili i sad preladači hočeju englezke pozicije. Med tem toga pak arabi su jim jako napomoć, jerbo oni, kakti tamošnji rođjaki, poznaju sve tajne pute. Gorringe general, koj na mesto izhićenoga Aylmer generala došel, jako je plězérani.

Vu Berlinu takodjer znaju, da englezi vu Mezopotamiji jako vu hudim položaju su. Turčini stopram vezda su dobili žmehke štake, kakve su do vezda nē imeli i najednput su je proti englezkim pozicijam postavili. Townsend generala šereg vu Kut el Amari dovezda nēje bil čisto obkoljeni i pateg toga po Tigris vodi mogel je stroška dobavlati. Od vezda to nebude moguće, jerbo turčini strogo su zaprli sve pute.

Englezki oficiri privatno su javili, da svrhu toga nemoreju napredovati, jerbo Tigris voda veliku okolicu je oblejala. Aprila dvanajstoga veliki viher je bil, drugi dan pak se je oblak rezčehnul i toliko vode je opalo doli, da su svi englezki jarki se napunili i vojniki samo s velikom teškoćom su mogli vun splavati.

Pateg svega toga englezi i zbnjemo glediju proti Mezopotamiji, gde Townshend general vu velikoj nevoli stoji. Već više danov

nikakov glas je nē došel od ovoga šerega. Vu zadnjih bitkah previdli su englezi, da nemoreju turske izveralne pozicije predrti. Vu ovih bitkah probali su turčini, da vekše englezke šerege vu močvare dobiju. Kad su dva englezki regimenti na turčine se navallili, turčini su tak pobešli, kak da bi veliko bitku bili izgubili i samo vu drugi liniji su se zastavili. Englezi odmah su se za njimi hitili i pred drugom turskom linijom su vu veliku močvaru posli. Sad su turčini sprožili skrite mašinpuske i štake i tak su pokosili engleze, da niti jeden je nē na nogah ostal.

Sluzbeno takodjer javiju, da Townshend generala šereg zabada vu probal turske pozicje predrti, jerbo stēm je samo sebi na veliku škodu bil. Pateg toga Kut el Amara festung predal se bude, ako se je već nē. Sve englezke novine već od toga pišeju. Kut el Amara varaša stanovniki su zapoved dobili, da moraju odmah varaša ostaviti i prek oditi k turčinom, jerbo vu festungu ležeći englezki šereg već je nemore stroškom sderžavati. General misli, da još nekoji dan se bude mogel držati. Vu Londonu su već pripravni na to, da Kut el Amara festung popadne.

Turčini su spraznili Trapezunta. Na lazistanskim frontu menjše turske čete od aprila dvanajstoga podjednoma su vu velikim ognju. Od ruske strani velike čete se navalivaju na nje od morja i po suhi zemlji. Turčini hrabro su se branili i samo od koraka, do koraka se vlečeju nazat i svigdi, gde je takvo mesto, gde se braniti moreju, postojiju i vnogo rusa postrelaju. Svaku falaček zemlju pošteno su branili, doklam su na ono mesto došli, kam su odredjeni bili.

Nazadnje aprila osemnajstoga od Trapezunta sedem kilometrov po jednoj jako ker vavoj bitki, na zapoved potegli su se nazat na drugu liniju, gde opet velika zadaća je čeka.

Pateg toga na bojnomo polju takov je nastal položaj, da su turčini presiljeni bili čisto sprazniti Trapezunt varaša. Vu hataru su petnajst starinski žmehki stuki bili nastavljeni, koje su turčini s dinamitom vu zrak spustili i kad su je čisto vuništili, tam su nje ostavili.

Francuzke novine pišeju, da Trapezunt je rusom toliko vrēden, kak Erzerum, jerbo sad iz Odesse i Sebastopola dva dni moreju stroška i municiju voziti vu Aziji stojećemu ruskomu šeregu.

Ruske novine pišeju, da proti Trapezuntu dva ruski šerigi su opererali. Jeden šereg od ishoda se je navalil pred varašom stojeće tvdovine, drugi šereg kojega su rusi ravno pred varašom vun skladali iz ladjah, od zapada se je navalil na varaš. Na Črnim morju pak je ruska flotta stala i važno pomagala ovim šeregom. Rusi veliju, da petdeset jezer turčina je branilo Trapezunta, koji su se po kervavi bitki proti Erzidijanu potegli nazat.

Bulgarci pred Doiran i Gevgheleli varaši. Jeden novinar pohodil je Doiran i Gevgheleli liniju i kak piše već je i 1913 ga leta hodil tam, kad je Ivanov general na Petrics bregu stal svojim šeregom. Piše, da nēje zapremisliti, kaj je sve tehnika napravila tam par mesecov. Sveposud široki puti su vu pećine včepjeni, kojih čisto komot maširaju čete i čisto lekho se vugne jedna, druge. Po putih sveposud videti žmehke au-

tomobile, koji dvajstičetiri vure do najzadnje linije moreju dopelati stroška i municiju, kam je predi niti par danov nē bilo moguće dojt.

Francuzki zarobljeniki koji su se sami predali i koji su se već navolili inske komedije, povēdali su, da zrakoplivci strahoviten kvar dēlaju francuzom i englezom pred Saloniki stojećem taboru. Francuzi su se već navolili tam biti.

Amerika i nemška. Našim neprijateljom, kak je to prednami poznato, cilj je to, da nas spustiju, ako vre na bojnomo polju s oružjem proti nam nikaj nemoreju. Najmre pak Englezija ima to vragometno misel i svrhu toga hujstri svoje saveznike, da samo naj tiraju skim duže boja, jedenput vre budemo vpešali. Englezija je prva bila, koja je na morju sve pute pred nami zaprla i oštro pazi na neutralne orsage, da nam oni nebi skrivečki iz Amerike ili iz drugih krajov svēta stroška i municiju prebavlati. Svaki bez krevice zbnutvani človek se brani, tak kak se najbolje more. Dakle i mi se hranimo, najmre pak Nemška je već lani dala na glas svim orsagam, dakle i Ameriki, da svaku ladju bude potopila koju na morju prime i koja našim neprijateljom municiju vozila bude. Potopila bude, ali bude na ladji amerikanski stanovnik, ali nē.

Amerika sad nezmerno velikoga dohotka ima od svētnoga boja, jerbo ona vozi englezom, rusom, francuzom i talijanom municiju, stroška i sve drugo, kaj je vu bojnomo vrememu potrebno. Bogati amerikarčani su pateg toga još bogateši nastali. Milljuneruši se sad tak kotiju vu Ameriki, kak pri nas miši.

Razmi se, da Amerika taki od početka boja nēje s dobrim okom gledala nemške pod vodom plivajuće ladje. Prva velika štricinga med Amerikom i Nemskom onda nastala, kad su nemci Lusitanija zvano ladju potopili, na koji je i nekoji amerikanski milljuneruš izgubil življenje. Od potlam se Amerika s mirom grozi Nemskoj. Potlam su englezi na trgovačke ladje štake naperrili, da se braniju. Nemška je na to opet takov odgovor dala, da počemsi od ovoga vremena još bolje je pazila na morju i još više ladjih je potopila, kak predi, medtemi je opet jedna velika amerikanska Sussex zvana ladja bila.

Amerika se je na to tak rezsrđila, da je počela zahtēvati od Nemške, naj ne tira boja na morju s pod vodom plivajućemi ladjami. Nemška to nēje štela prevoliti, jerbo ravno od toga štela prevoliti, jerbo ravno od toga stoji jeni život.

Sad je Amerika ultimatom poslala Nemskoj, vu kojem oštro zahtēva od Nemške, da više takve ladje koje ljudi voziju, nadalje pak i trgovačke ladje nebude više bantavala.

Nemška na ov ultimatom još nēje odgovorila, ali kak mi mislimo i poznamo nemce, sigurno da nebudu k tomu prevoliti.

Zatem drugo nemore biti, neg prestane med Nemskom i med Amerikom: diplomatska razprava, barem to zato još neznamenuje, da Amerika taki poruči boj Nemskoj.

Amerika je već flottu mobilizerala, ali vezda je ravno i Amerika vu takvoj stiski, da petput si bude predi premislila, ali bi boja poručila Nemskoj ali nē. Od jedne strani ju Mexika, od druge strani pak ju Japan tešči.

Dojduće dane se bude prehitilo, ali bu de boj med Amerikom i Nemškoj ili pak ne Nam samo na hasen bude to, jerbo Amerika više nebude mogla englezom i drugim tuliko municije i stroška davati, kak je do vezda.

Za par danov znali budemo, kak bude.

Za taborsku poštu gotovi kuvertisanapisom, takodjer i TABORSKE KARTE se dobiju kod Fischel Fülöp (Strausz Sándor) knjižarici. Clena: kuvert—2 fill. — taborska karta — 1 fill.

KAJ JE NOVOGA ?

Žalostna pësma.

Žalostni su dnevi, za svakog človéka,
Najbolje pak za me, koj zgubil sem sinka.

Navék sem se ufal v Gospodina Boga :
Sin bu me sprevodil do mojega groba.

Ah! ufanje tužno, kak me je vkanilo,
Moje serdce sada tak strašno ranilo.

Kajti tužni glasi, došli su z Russije,
Da mojega sinka, černa zemlja krije.

Suze sem preljeval, pri njegovem porodu,
A ve tužen nemrem pri njegovem grobu.

Kajti kada majka njega je rodila,
Misil sem, da tužna ž njim skup bu vumrla.

Prva dužnost bila, nju s Bogom vmiriti,
Za to sem ja dal k njoj duhovnika zvati.

Kad se tužna lëpo s Bogom pomirila,
Za par vurah sinka je zdravog rodila.

Ah! kakvo veselje srdce mi obišlo,
Kada zdravo dëte na ovoj svët došlo.

Kak vno go za njega jesem se ja mučil,
I v kršćanskoj veri lëpo sem ga vučil.

Od mladosti svoje kak je gori rasel,
Vu življenju svojem ne bil pravo vesel.

Kak da bi znal da za ov svët nëje stvorjen,
Nego da bude vu Russiji vu morjen.

Šestoga augusta ob desetoj vuri,
Sinek moj ljubleni opal je tam doli.

Zapovëd je bila njim naprej bežati
Da se predi mogel smrtjum on zestati.

Kada naprej jesu bežali junaki,
Njega ravno kuglja vu serdce pogodi.

On se na jedenkrat mrtev zrušil doli,
Nijedne več rëči on ne pregovoril.

Ah, ja v srdcu čujem, kak milo zdihava,
I vu zadnjoj vuri svem se on spričava.

S Bogom Veličanstvo Ferencz József prvi,
Verno sem se boril, d zadnje kaple krvi.

S Bogom domovina, Magjarska ti mila,
Koja tak na friškom junaka zgubila.

Samo tri mesece kralja sem ja služil,
I več z toga svëta ja sem se odružil.

S Bogom mi ostani lëpo Medjimurje,
Gde sem vu žalosti stavil roditelje.

S Bogom roditelji, najte žalovati,
Hočemo se jenkrat svi skupa zestati.

V dvadesetom letu moral si vumrëti!
Svetlost vekivečna najti navék sveti.

Muraszentmárton.

Oletics Mátyás.
stari regrut.

— **Odlikovanje.** Szabó István medjimurski, túske-szent-györgygszki navučitelj se je pri Ravanceu i pri Toporovcu tak izkazal

v bitkih proti rusu, da je malu i veliku srebernu metaliju dobil. — Vu taboru se vno go i vno go medjimurcov bori za kralja i za domovinu. Med njimi su takaj i drugi takvi, koji su imeli priliku, da izkažeju svoje vitežtvo na bojnomoj polju. Niti tam nemre svaki hrabar biti, ar nema k tomu priliku, da bi vu takovih okolnostih došel, gdë bi mogel pokazati, kak je treba neprijatelja tući. To se zna, da oni, koji su mogli svoje vitežtvo izkazati, budu odlikovani. Više medjimurcov bilo je vre odlikovano s bronznatom, malom ili s velikom srebernom metalijom. Dobro bi bilo, ako bi za nje i mi kaj znali, da bi jim ime vu novine mogli deti. Zbog toga prosimo poštuvene čitatelje, naj nam na znanje daju ime onih poznancov, koji su odlikovani.

— **Za dvë lëti.** Balázs István poljodelec iz Komarvaraša, poljeg Velike Kanize je med prvimi vu tabor odisel pred dvëmi letmi. Balázs je lëpi imetek i lëpu mladu ženu ostavil doma. Žena mu je 1914-ga decembra putem vojničtva glas dobila, da je Balázs István vu jednoj bitki vumrl. Žena Balázsova je i pomoć dobila od vojničtva za mrtvoga muža i svaki mesec je zdignula peneze. Ovih dnevo je opet od vojničkog zapovëdnictva iz Beča list dobila, vu kojem joj na znanje daju, da je njëni muž živ i da je vu ruskom sužanstvu v Kaljasini, (Sibiriji). Moguće, da je Balázs István dugo vremena betežen bil, pak nije mogel list dimo poslati, ali pak se mu je poslani list izgubil, kaj se lahko pripeti vu vezdašnjih vremenih. — Takovih pripećenih je svaki den moći čitati, da vojniki, kojega su za mrtvoga držali, od sebe glas da, ili dimo dojde.

— **Ministarski povërenik za Balatona.** Vlada je našega velikoga župana, presvetloga dra Balás Bélu za ministarskoga povërenika imenuvala za baru Balatona. To je vlada zbog toga včinita, ar je Balaton vno go kvare i neprilike zrokuval s poplavom svojom kre ove vode. Naš veliki župan si je za to i svoju vezdašnju službu zadržal.

— **Dr. Hajós Ferenc** ablegat čakovečkog zbirnog kotara je takaj vojniki postal. Vu Budimpešti se je izvučil vojničke službe pri husarom tak marljivo, da su ga za strazameštera imenuvali. Lëpo je to od njega, da se nije potegel vun iz soldačije, kaj bi lahko mogel včiniti zbog svoje bolesti. I to je jedna hvalje vrëdna pëlda vu tih taborskih vremenih, kak je treba domovini i sveobćemu dobru na službu biti. Drugi medjimurski ablegat, gospodin dr. Zalán Gyula, kak znamo, vu ruskom robstvu trpi za domovinu. Vu Przemislu, testungu su ga rusi vlovili još lani. Tuliko znamo od njega, da je zdrav.

— **Prepovëdano je deci soldačka nošnja.** Osobito po varaših je navada, da malu decu roditelji vu soldačke hlače, kaput oblećeju, soldačku kapu mu na glavu deneju, sablju mu na truplo privežeju, zvezde mu na šinjak kaputa prišijeju, a na čizme mu ostruge deneju. Vezda su vu Budimpešti naredbu dali vun, da deca nesmeju soldačku opravu nositi. Koga vu soldačkoj opravi najdeju, budu mu roditelji kaštigovani. To su dobro odredili, ar smešno je bilo gledati malu decu vu husarskoj, honvëdskoj, ulanerskoj ili vu drugoj soldačkoj opravi. Naši vojniki jesu ipak toliko poštenja vrëdni, da se nebudu deca vu njihovoj preštimanoj opravi špancerali. Kak bi se to ljudem dopalo, ako bi mali dečki reverendu na se zeli pak

s biškupskom palicom hodili? Niti svećenička, niti pak soldačka oprava nije za decu.

— **Lastavice.** Iz svih stranih orsaga se čuje, da je letos malo lastavica. To je zbog toga, ar vu onih mëstih, gde one navadno prek letiju iz daleke južne strane zemlje je tabor, pak zbog velikoga strëlanja ne vupaju prek. Ako budu potlam ipak došle do nas, onda su negdi ipak takvo mesto našle, gdë su mogle prez pogibelji prek granice. Nebi bilo dobro, ako bi izostale lastavice, ar neznamo, kaj bumoz bez njih s gusenicama, pak muhami.

— **Glavobolja** imade najčešće za posljedicu krvno talasanje i uzbuđenje živaca. Odstranimo oboje i glavobolje će nestati, sa Fellerovim boli ublažujućim žice umirujućim mirišljivim »Elzafluid«-om. 12 boca franko 6 kruna. Često je začepjena stolica ili prenatrpanost želuca posljedica glavobolja. U tom slucaju uzimimo Fellerove blage tjerajuće želućac jačajuće rabarbara »Elza pilule« 6 kutija stoji franko samo 4 K 40 f. Stolinu tisuća priznanica i zahvalnica. Od mnogih liječnika preporučeno. Oboje šalje ljekarnik E. V. Feller, Stub'ca centrala br. 124 (Hrvatska).

— **Domoljubno dobroćinstvo.** Kak nam iz Viziszentgyörgya pišeju, je vu prošloj nedelji vu občinskoj Kancelariji Macsecz György iz mesta Gyümöcstalvu 500 K predao notarijušu za četrtu boju posudbu. Ove peneze je njegov István zvan sin iz Amerike poslat svojemu otcu, jer nemre za svoju domovinu proti neprijateljim vojvati, barem na ov način čini svoju dužnost prama svojoj domovini. Svakako je to lëpi čin od mladoga Marcsecza, jer on vu segurnoj ladji plova v Ameriku, odkud nemre dimo dojt, jer ga ne pustiju amerikanci. Koliko ih je, koji se luncutarijom očeju od dužnosti odrešiti prama njihovoj domovini. Kak soldati. A Marcsecz István, koj je on segurnosti, brini se za nas, nam tak na pomoć dojde, i da nemre dimo dojt, bar nam pošilje peneze, da si kupiti moremo puške, kugle i ladje, da neprijatelje čim prije v pekel i pod morje tiramo. Zato domorodci pohvalimo poštenoga Marcsecza i nosimo i mi baujke na oltar naše lëpe domovine, da budemo mogli obladati naše gizdave neprijatelje!

— **Ruski bojni stroški.** Bark ruski financ minister zračunao je kuliko košta već boj ruskoga orsaga i to je vu orsačkim saboru prejavil. Potem znamo, da Russija od početka boja do vezda trinajst milijard rubelov je potrošila i do konca leta još deset ili dvanajst milijard rubelov bude nucala.

— **Velika nesreća.** Vu Eperjesu je jedan kaprol regrute vučil, kak je treba s puškom baratati. Med tem se mu je puška sprožila, na kaj su se tri regruti na zemlju zrušili. Puška bila je nabita, kaj kaprol nije spazil. Kuglja je prek tri vojnikov letela i dva odmah zaklala, jednoga pak na smrt oranila. Za nekoliko vur je i ov vumrl. Profi kaprolu, koga su zapri, se iztroga vodi, da se zezna, kak je kuglja vu pušku došla?

— **Nečernurni čin jednoga obnorjenoga vojnika.** Vu bečkom špitalu je 18-ga o. m. Fichtner Leopold zvan vojniki nahitroma obnorel i počel strelati iz jedne puške. Gda je postrelal patrone, zel je pistolu naprej, pak iz nje neprestance pucal na svakoga, koj se k njemu približil. Najprvić je jedan strazmešter s dvëmi vojnikima nad njega išel, da mu pušku zemeju.

Sve tri je obnorjeni vojnik vubil. Onda je skočil na kondignaciju špitala i dvě vure dugo strelal čez oblok na dvor. Zapovedništvo špitala je ognjogasec dal na pomoč zvati, koji su spricalcom špicala na nesrečnoga noroga človeka. Nigdo se nije podufal blizo njega iti, ar jeden za drugom je opet strelal. Još je sedem vojnikov i jednoga ognjogaseca oranil, dok su mu na koncu patroni zfalili i tak su mogli Fichtnera prijeli, koj je i sam sebe oranil. Mrtvi i oranjeni vojnici su svi austrijanci ustaši.

— **Vunišćeni ruski batalion.** Jeden ruski batalijon navalil se vu Kaukazušu na turske pozicije. Turčini su tak zbili ruse, da se je čeli batalijom vunišćil. Iz čeloga batalijona samo osemdeset rusa je živoga ostalo. Jednoga lejtinanta i više prostih vojnikov su turčini zarobili.

— **Zakaj su rusi išli vu Francuzku?** Francuzi su pripravní, da Verdüna zgbuju, ali zato strahovitno se mučiju i vnoog krvi aldujeju, da zgbulene pozicije nazat zadobiju. Francuzka vojska se sve pomalem mele. Poleg toga nemoremo se čuditi, ako se francuzi tak jako veseliju rusom, koji su jim napomoč došli.

To je sve skupa par jezer človeka, koje su vu Saloniku šteli poslati, da tam demonštriraju proti bulgarcom. Da su je sad vu Francuzku poslali, to neje uprav ravno s bog nemcov, neg s bog talijanov, koji nečju francuzom napomoč iti. Rus je jako dalko od Verdüna i samo s velikom teškoćom more do Francuzke zemlje dojtí, ali itak je štel skazati, da on koj na tri fronti mora boja tirati, vrli saveznik je, ne tak kak Italia, koja puno bliže i neče svoje savezne dužnosti sveršavati.

Vu čelím boju francuzi i rusi su najviše zgbili i naj više alduvali i sad skazati hočeju, da jeden drugoga nebude vu nikakvi nevoli ostavil. Par jezer rusa jako malo more pomoči francuzom, ali francuzi i tomu su veseli, jerbo stém skazati moreju Italiji, kakov mora jeden verni saveznik biti. Dakle sbog toga su isli rusi vu Francuzku.

— **Na Ruskim frontu.** Rusi popsiloma hočeju Hindenburgovoga fronta predreći ili pak barem nekoji kilometer nazat stisnuti, evrho toga dan, na dan probaju i vizitiraju gde bi ov front naj slabši bil. Aprila 27-ga od Naroc mlake na poldan

dva vojni sbori s velikom silom su se navalili na nemški front, Nemci su je pustili do drovov i onda su je mašin-puske tak pokosile, da mrtev, da mrtvim je lezal. Drugač pak na čelím frontu samo štuki se štrijaju, pesički su vu miru.

— **Bitka pri Valoni.** Messagero talijanske novine pišeju, da Porri zvani glao-viten pesmar pri Valoni je doli opal. Ov glas je nam samo tuliko zanemit, jerbo talijansko zapovedništvo jako taji, da bi okolo Vajone bitke bile.

— **Reimsa opet bombardiraju nemci.** Iz Genfa pišeju, da nemci v petek vjutro opet su silno počeli bombardirati Reims francuzkoga varaša, koj je ves spodrti. Na dan stopetdeset zmečkih granatov spustiju vu varaš, koj je tak mrtev, kak jeden c'ntor. Nemški zrakoplivci takodjer veliki kvar d'elaju vu varašu.

Pësma od tabora.

Kiša pada, Rusija prepada, Gnali smo je od Lublina, Oj Rusija! Varaša je naša. Da nit vezda mira nema, Oj Rusija! kak si zabranuta? Od Lublina do Varašave, Više nemaš vu Varašavu puta. Gde su ruske čete slabe.

Mi magjari mi smo svigdar prvi. Slavno smo je pretirali, Nebojmo se nai te muske krvi, Jerbo nesu kuraž meli, Glediš majka kaj ti sinek vadi, Medjimurski naši sini, Vu Varašavi stoji vu paradi. Navěk verni v boju bili.

Ruse jesmo pretirali, Ta, kam smo je sami znali, Zato jesu odbežali, Kajti n'esu mira mali. Medjimurski dobri sini, V'orni budmo k domovini! Bijmo ruse i tajjane, Da nam budu bitke slavne!

Hajdinyák Valent.
Nyirvölgy.

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	32.—
Rozs	Hrz	24.—
Arpa	Ječmen	24.—
Zab	Zob	24.—
Kukorica uj	Kuruza suha	28.—
Fehér bab uj	Grah beli	40.—
Sárga bab	Grah žuti	40.—
Vegyes bab	Grah zmešen	40.—
Kendermag	Konopljeno seme	50.—
Lenmag	Len	50.—
Tökmag	Koščice	100.—
Bükköny	Grahorka	30.—

A Feller-féle jóillatú, frissítő,
fájdalomcsillapító

„ELSA-FLUID”
megszünteti a
fejfájást.

12 üveg bérmentve 6 korona
Feller V. Jenő gyógyszerész-nél,
Stubica, Centrale 124. sz.
(Zágrábmege). — Több mint
100.000 köszönőlevél és or-
vosi ajánlás.

Egy fiatal
segéd
és egy jobb házból való
fiu, tanoncznak
felvétetik

Weisz Sándor

583 1—1

kereskedőnél, Csáktornyan.

Szőlőm azonnal eladó!

Van rajta 2, kőből épült
csinos ház, 2—2 szobával,
gyönyörű kilátással; présház,
istálló, pajta, cselédház.

Viziszentgyörgy.

ALSZEGHY ALAJOS.

584 5—1

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét
s rovatban díjmentesen
közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét
s rovatban díjmentesen
közöljük

Börkereskedő:
Mayer Testvérek Csáktornya

Borbély és fodrász:
Nádasdi Nándor Csáktornya
Mik Szilárd Csáktornya

**Mézeskalácsos és vas-
gyertyaöntő:**
Tihanyi Mihály Damása

Butorraktár:
Horák Ödön (butor- és
koporóraktár) Csáktornya

Cipész:
Kelemen Sándor, férfi és női cipész
Csáktornya, városház épület

Divatáruház:
Liszt és Brodnjak Stridóvár

Fényképező:
Ifj. Kovács István Csáktornya

Férfi szabó:
Iváncsics Ignác Csáktornya
Bedics Ferenc Csáktornya

Fűszerkereskedés:
Mayercsák Béla (kőszén,
fűszér, magvak és a
»Műtrágyát Értékesítő-
Szövetkezet« raktára Csáktornya
Gráner Testvérek Csáktornya
Mraz J. Csáktornya
Deutsch Salamon Csáktornya
Hirschsohn Henrik Csáktornya
Deutsch Rezső Kiszabadska
Toplák György Drávasiklós

Kávéház:
Prückler K. Zrinyi kávéháza Csáktornya
Földes Mór Royal kávéháza Csáktornya
Deutsch Jenő Csáktornya

Kötélgyártó:
Dornik Rezső Csáktornya

Kőfaragó és sirkőkészítő:
Terszlenyák Bódog Csáktornya

Mészáros:
Antonovics József Csáktornya

Órás- és ékszerész:
Pollák Bernát Varadzin

Pék:
Petrics Viktor Csáktornya
Petrics Ágoston Csáktornya

Szállító és deszkakereskedő:
Löbl Mór és Fia Csáktornya

**Uri- és nőidivat, játék- és
diszidmárú:**
Kelemen Béla Csáktornya

Vaskereskedés:
Beryák Károly utóda Csáktornya
Binder Károly Csáktornya
Prostenik Gusztáv Csáktornya

Vendéglők:
Prückler Károly Csáktornya
Pecsnornik Ottó Csáktornya
Hencsey Gábor Csáktornya
Antonovics József Csáktornya
Budai József Csáktornya
Horváth Mihály (Fehér
galamb) Csáktornya
Deutsch Jenő Csáktornya
Kelemen Imre Csáktornya
Prusztaj Alajos Csáktornya

Deutsch Zsigmond Csáktornya
Schlesinger Mór Csáktornya
Bagola István vendéglője Csáktornya
»A vasúthoz« Csáktornya
Singer Salamon Kiszabadska
Sójtory János Drávanagyfalu
Novák József Drávanagyfalu
Deutsch Adolf, nagyv. Drávaszásrhely
Kovács Mihály korcsm. Drávaszásrhely
Leitmann Bálint Szentilona
Feigelstock András Budapest, VII., Klau-
zál-tér 13.
Kozják Mihály Kiszabadska
Baumhack Rezső Szentilona
Reiner János Ráczkanizsa
vegyeskereskedés, Petánczi savanyúvíz
közponi raktár és szállítási vállalat
Hódosi Vilmos déli vasúti Csáktornya
vendéglős
Spitzer Elek vegyeskeres. Pusztafalu
és korcsmáros

Vászonkereskedő:
Szivoncsik Antal Csáktornya